

De forskar om stadsnära fiske:

Avkoppling viktigaste skälet till storstadsfisket

Ahmed drar upp tacklet där det hänger sju strömmingar i var sin krok. Ahmed ryms inom begreppet "urban fisher". Han står ofta på kajen vid Nacka strand, några kilometer från Slussen och Gamla stan i Stockholm.

I dag riskerar Ahmed att bli intervjuad av Wijnand Boonstra och Anja Rieser som forskar om "urbanfishing" eller "streetfishing" som är ett projekt om hur "stadens blå allmänningar" används av Stockholms fiskeintresserade invånare.

– Vi ska belysa tre aspekter. Vi ska kartlägga hur och varför man fiskar, men också vattnets kvalitet och ekologiska status, och på vilket sätt fiskresursen förvaltas.

Anja Rieser och Wijnand Boonstra driver ett forskningsprojekt om stadsnära fiske.

Ahmed är en av dem som fiskar strömming vid Nacka strand. Han är en typisk "urban fisher" som utnyttjar "stadens blå allmänningar".

Några av de mest besökta urbana fiskeplatserna i Stockholm finns i Strömmen, nära slottet och riksdagshuset, och i Saltsjön vid Nacka strand.

Under sina fältdagar går Wijnand Boonstra och Anja Rieser runt på de mest besökta fiskeplatserna och pratar med folk som står längs stränder och kajer med fiskepö. – Vi vill bland annat veta varför de fiskar och vad de gör med fisken de fångar. Och svaren varierar, men genomgående är att fisket ger en välbehövlig avkoppling från storstadens larm.

Metoderna och inställningen till fisket skiljer sig. Här finns både specialiserade catch and release-fiskare och fiskare som tar vara på all fångst, varenda mört eller braxen.

Varierat fiske

I Stockholm är handredskapsfisket fritt och tillgängligt för alla, till skillnad från en del andra stadskärnor där det krävs fiskekort och där fisket är mer organiserat. Men i Stockholm råder alltså fritt handredskapsfiske både i Mälaren och i Saltsjön, och då lyder även Strömmen under samma regler.

– Många fiskare vi pratat med anför tillgängligheten som en positiv faktor. Vi har dock

hittills inte gjort någon jämförelse med om de skulle ha fiskat lika mycket om det hade krävts fiskekort. Nu kan vi konstatera att vem som helst kan ta ett spö i handen och gå ner till vattnet för att fiska.

I Strömmen finns chansen att få en lax eller öring, i Mälaren finns gös och abborre och i Saltsjön finns strömmingen.

– Gädda, mört och braxen är också arter som finns med i svaren på vilken sorts fisk man fångar. I hela området finns över 30 olika arter.

På kajen i Nacka strand står strömmingsfiskarna på rad. Ahmed drar upp flest fiskar av alla, och när det sitter sju strömmingar på tacklet samtidigt hörs ett sus från omgivningen.

– Det blir middag ikväll också, konstaterar Ahmed.

Det övergripande projektet om stadens allmänningar, "Urban commons" handlar om både gröna och blå områden, parker, strövområden och andra gemensamma ytor och alltså även vatten.

– Vårt specifika projekt kallas "Blue Urban Commons" och handlar om fiskevattnets betydelse för befolkningen. Det finns mycket kvar att lära om stadens blå allmänningar, hur de kan användas.

I de stora sjöarna, bland annat Mälaren, och på kusten ligger

huvudansvaret för fiskförvaltning på staten, alltså Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelsen. Det gäller även de fiskevatten som ägs av Stockholms stad. Men inom projektet resonerar man även kring förvaltningsmodeller inom ramen för lagar och föreskrifter.

Förvalta stadsallmänningar

– Det finns flera olika sätt att förvalta stadsallmänningar. Antingen förvaltas de som "communities" med demokratiskt beslutade överenskommelser, där alla är med och diskuterar regler och sanktioner mot överträdelser, eller så "privatiseras" förvaltningen med centralt beslutade regler för exempelvis fisket.

Nästa steg är att förankra och förmedla reglerna till befolkningen.

– Informationen är en viktig del i hur de urbana fiskevatten används och bidrar till människors välbefinnande. Det måste vara lätt att få veta var och hur man får fiska i de stadsnära miljöerna.

Projektet Blue Urban Commons pågår mellan 2020 och 2023 i samverkan mellan Uppsala universitet, Stockholms universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Projektet finansieras av Formas.